

Tree Riesener

Egyszer majd elmesélem neked

Mohai Szilvia fordítása

Azok az idióta tévékamerák!

Muszáj volt pont ott pásztázniuk a tömeget a Szent Péter téren, ahol én is álltam percekkel azután, hogy a pápa meghalt; rögzíteniük, amint egy félig megoldott Snickers-szeletet tömök a számba, amelyet Philadelphiától egészen Prágáig hurcoltam magammal a hátzísákomban; és a világ elé tárniuk mindezt.

És ahogyan beleharaptam a csokiba, az sem volt éppen hölgyhöz méltó.

„Tényleg elég ádázul tömte a szádba” – jegyezte meg később Ellen Jameson, aki alig tudta visszafogni a vigyorgást, hogy rajtakaphattott e gyalázatos viselkedésen. Nem semmi egy ember; folyamatosan azt kutatja, nem kente-e össze valaki rúzzsal a fogát, vagy nincs-e nyitva a slicce. És akkor sem épp odasúg neked, vagy oldalba bök. Megvárja, amíg megtelik a terem, majd fennen mutogat. És harsog.

Még ma is felhossa, pedig tizenegy év telt el azóta. Tudom, hogy te is hallottad már, de persze nem érted, mert még csak tízéves vagy; ám ha eljön az ideje, szeretném, ha tisztában lennél az előzményekkel.

Vajon feltűnt-e bárkinek is, hogy terhes vagyok, és egész nap nem ettem semmit, amióta a repülón kaptam reggelire egy apró dobozkányi gabonapelyhet és egy ragacsos kakaós csigát? Szinte elájultam az éhségtől és a rám törő érzésektől, de mindennek ellenére azt reméltem, odaérek, mielőtt a pápa eltávozna.

Hiszen különben mi értelme?

Senki sem kap piros pontot azért, hogy elmondhatja magáról, „ott voltam a Szent Péter téren, miután a pápa meghalt”. A lényeg az, hogy abban a pillanatban legyél ott, amikor megtör-

ténik. Csak akkor ér valamit. Ellenkező esetben anélkül távozott volna a lelke, hogy megkapom a jeletem.

Hogy miért mentem oda? Diana hercegnő magányos kis szigetére már ellátogattam egyszer, hogy jelet küldhessen nekem, és a pápa volt a B tervem. Abszolút logikus választás, tekintve, hogy azt szerettem volna eldönteni, elvetesselek-e, vagy sem. Ne haragudj, de akkoriban egyszerűen ilyen voltam.

A szigeten határozottan éreztem egyfajta izzást, és azt reméltem, hogy az a kis paca bennem – azaz te – valamilyen módon megmutatja magát, amint János Pál pápa elhalálozik; akárcsak egy holttest, amely a gyilkosa jelenlétében vérezni kezd. Akkor tudni fogom, hogy az a bizonyos Valaki fenn az égben azt üzeni, legyen erős, és tartsalak meg téged.

Szerény véleményem szerint sokkal illedelmesebb dolog volt ennem valamit ahelyett, hogy elájulok, és a körülöttem állókra háritom a felelősséget, hogy segítsenek rajtam, amikor valójában azért voltak ott, hogy elmerenghessenek a halálon és az eljövendő életen.

De csak nem tudtam megszabadulni ettől a stigmától. Talán Spanyolországban, Szingapúrban vagy egy hajóúton történt: épp a bárban iszogatunk, amikor valaki többször is rám pillant, majd azt mondja, „olyan ismerős vagy nekem”. Az este folyamán továbbra is figyelget, próbál visszaemlékezni, és – tudod, ahogy mindenki szokta – furán megemeli a poharát, akárhányszor rajtakapod, hogy néz.

Aztán, amint épp felszabadultan, boldogan és kulturáltan szórakozom egy csapatnyi új baráttal, és egy asztalnál ülve ropogtatom a rágcsálnivalót abban a tudatban, hogy te mélyen alszol bent a szobádban, egyszer csak rácsap az asztalra, és felkiált: „Megvan! Te vagy az a lány, aki egy Snickerst tömött a szájába, amikor a pápa meghalt.”

Mindenki elszörnyedve hőköl hátra.

Hát, erről fognak emlékezni rám, nem pedig amiatt, hogy mielőtt meghoztam volna egy fontos döntést, a spirituális hatalom földi központjába robogtam. De úgy gondolom, így jobban megérted majd, miért döntöttem úgy, ahogyan döntöttem.

Megfordult a fejemben, hogy lefagyaszthatnálak, majd később, miután átéltem mindent, amit szerettem volna, elintézném, hogy kiolvasszanak, vagy mit szoktak ilyenkor csinálni, és megtermékenyítsenek veled valakit; majd keresnék egy kedves portugál lányt, aki együtt utazgatna velem, és vigyázna rád.

A hírekben is hallottam. Spanyolországban több tízezernyi van olyanokból, ami te lehettél volna. Egy embrióserreg, mondhatnánk, a madárraj mintájára. Maradékok olyan megtermékenyítési kísérletekből, amikor egy másik embrióra esett a választás.

A maradékokat megpróbálják örökbe adni; azokat pedig, akiket senki sem akar kikeltetni, felnevelni és szeretni, az Alzheimer-kór kutatásának szolgálatába állítják. Szép kis zsarolás! De ahogyan egy híres ember mondta egyszer, amit én körülbelül gimi másodikban hallottam: „Azok is megkapják, ami jár, akik csak állnak és várnak”. Vagy fagyottan hevernek, és várnak. A pontosságot illetően mindig is bogaras voltam. Ez már nemegyszer okozta a vesztemet.

Mindegy, szóval végül mégsem a fagyasztást választottam; így esett, hogy ma itt vagy.

Nézlek, ahogyan alszol, mint például most is, és azon töprengek, mikor lenne a legjobb elmondanom neked. Talán életed legboldogabb napja előtt kellene, amikor ártatlan huszonhárom évesként férjhez mész; talán majd akkor elmesélem, hiszen így az a hatalmas öröm kioltja a szomorúságot, amikor az esküvőd előtti estén megejtjük a nagy beszélgetést a habos-babos gyerekszobádban. Miután elcsevegtünk számtalan kellemes dologról, sok jót kívántam neked a jövőre nézve, és elmagyaráztam, hogyan bánj a férfiakkal, úgy mellesleg odavetem majd: „Egyébként meséltem már, hogy kis híján elvetettelek?”

Remélem, ettől majd különlegesnek érzed magad; kiválasztottnak, aki Isten kegyelméből, II. János Pál pápa és Diana hercegnő közreműködésével megúszta másik lehetséges sorsát, azaz, hogy egy őssejt váljék belőle, aki egy fehér köpenyes kutatón kívül senkit sem érdekel.

Ki tudja? Lehet, hogy úgy jobb életed lett volna. Mert igen, az enyém kész káosz, merő szétszórtság; azt sem tudom, hol vagyok,

milyen nap van, és még értelmes állásom sincs. Lehet, hogy oda kellett volna adjalak valakinek, aki képtelen teherbe esni.

Ott lehettem volna a közeledben, figyelve, ahogyan növekedsz; én lettem volna az az idős hölgy az ezerrétényi ruhában, aki a galambokat eteti a parkban, ahol játszol, és akiről a halála után kiderül, hogy rád hagyta minden vagyont. Sosem tudnád meg, ki is voltam, de mindörökké megemlékeznél rólam az imáidban, és minden halottak napján pénzt adományoznál valamelyik templomnak virágra.

Ám én másképp határoztam; és közben végig rád gondoltam. Már azelőtt nevet választottam neked, mielőtt tudtam volna, fogod-e valaha viselni. Az elhajtott magzatoknak nem lehet nevet adni. Én azonban ott, a Szent Péter téren eldöntöttem, hogy fognak hívni, még mielőtt kiderült volna, hogyan is végződik ez az egész.

Lefogadom, hogy az összes bíboros kitalálja, mi legyen a pápai neve, mielőtt az elődjük meghalna; de ha nem őket választják, sosem árulják el, mi lett volna az. Megtartják maguknak. Esetleg titokban így írják alá szerelmes leveleiket, amelyeket a menyekbe küldenek az édesanyjuknak. Fiad, Walter pápa. Jennifer pápa. Brittany pápa. Búbánat pápa.

Úgy döntöttem, még ha el is vetetlek, akkor is lefagyaszthatlak. Megmondom nekik, hogy mindenképp a saját nevedet írják oda, ne pedig egy kódot, mint például 2XY 1000-es számú minta. Hanem az igazi nevedet, azt, hogy Milagros. „Spanyolul azt jelenti, csoda” – mondom majd nekik. Úgy gondoltam, jó név lesz ez egy szegény kis, siralomházba került embriónak.

Egy homályos fénykép is fénykép. Sőt, néha egy elmosódott fotó még jobb is, hiszen úgy nagyjából láthatjuk, milyen volt az illető, azokat az apró részleteket viszont nem, amelyek egyébként sem fontosak abból a szempontból, szeretünk-e valakit, vagy sem. Gondoljunk csak egy végtelenül idős hölgyre, aki kincsként őrzi néhai férje utolsó fotóját, aki nyolcvankét éves korában halt meg; és csupán egy kifakult Polaroid képe van róla, amelyen csak a fehér pitypangpelyhekként meredező, rakoncátlan hajszálai látszanak, meg az a mesterkélt póz, amelyet felvett, ahányszor csak fotózták.

Számomra ez a fotó az az ultrahangkép volt abból az időből, amikor mindössze egy paca voltál. A szívem fölött hordoztalak, végig egészen Angliáig és Rómáig. Az emberek azt hitték, hogy egy térképet bújok, pedig valójában téged nézegettelek, nyolc-hetes korodban. Arra gondoltam, ha meghalok, és kiterítenek, nálam lesz a képed, és amikor megtalálják, megborzonganak majd. Aztán munka után elmennek iszogatni a barátaikkal, hogy egy bár meleg fényességében üldögélhessenek, ami neked sosem adatott meg; majd amikor az este végén hazaérnek, kedvesebben bánnak a gyerekeikkel, és türelmesebben a párjukkal, ha az túl sokáig táncolt valakivel a szilveszteri bulin; és mindig visznek magukkal egy kis aprót, hogy tudjanak adni a hajléktalanoknak.

Az újságok tele voltak mindenféle pápás dologgal; olyan izgalmas információkkal, amelyekkel egyébként sosem találkozánk, mint például az *imo pectore*, amely annyit tesz, „a szív mélyén”; ezt akkor használják, amikor a pápa titokban választ ki egy bíborost, nehogy az illető a nyilvánosságra hozatal miatt veszélybe kerüljön, mint valami üldözött országban.

Az apádon kívül senkinek sem meséltem rólad. Egyelőre csak *imo pectore* léteztél, te voltál az én *imo pectore* lányom; ez még névnek sem lett volna rossz, már ha mindketten közép-amerikaiak volnánk. „Ő a lányom, *Imo Pectore*” – mondhatnám, de angol nyelvű környezetben csak harmadik világbélinek bélyegezésének miatta, úgyhogy komolyan sosem fordult meg a fejemben ez a lehetőség.

Arra gondoltam, hagyhatnálak lefagyasztva, amíg meg nem oldom a problémáimat, le nem diplomázom, és férjhez nem megyek. Majd egy szép napon főzök egy finom vacsorát, kibontok egy üveg bort, gyertyát gyújtok, és amikor a férjem hazajön a munkából – az orvos férjem, aki a világot járva szerencsétlen sorsú, elhagyott, szegény embereket műtöget –, azt mondom neki, „van egy behűtött kislányom; behozhatjuk ide, ahol jó meleg van?”

Szóval, nem mondtam el neked, mit éreztem abban a pillanatban, amikor bevágtam azt a Snickerst. Azt hittem, elájulok a fáradtságtól és az éhségtől. Persze, jól esett volna egy szelet teljes

kiörlésű kenyér sajtos-mogyoróvajás-répás-zelleres vajkrémmel megkenve, de a többezres tömeg közepén csak ez volt nálam.

Úgyhogy megettem, és menyei volt. Karamell és nugátkrém, csoki és mogyoró. Egy palack langyos Perrier ásványvízzel öblítettem le, amelyet szintén a hátizsákomból vettem elő.

Ahogy ott ettem-ittam, a pápa lelke eltávozott; amikor egy meleg, nyirkos szellő libbent át fölöttünk, egy emberként állt el a tömeg lélegzete, és egyszerre mindenki tudta. „Vegyétek, egyétek – hallottam egy hangot –; és igyátok, mindannyian.”

Alig hittem el. Hiszen abban a pillanatban én éppen ezt csináltam! Ez volt a második jel.

Mindenki lődörgött ott még egy kicsit, mintha csak nem akarná, hogy véget érjen a buli; de aztán, amikor végül kezdtek elszállingózni, és a tömeg szélein megjelent néhány nő seprűvel, hogy eltakarítsa a szemetet, én is elhagytam a teret. Elsétáltam a La Chasse du Pape kávézó előtt, és ott ült ő, az apád, fehér kalapban és fagyifehér öltönyben; pont úgy nézett ki, mint Leon Redbone a válogatáslemeze borítóján; egy macchiátót iszogatót, és ránk várt, abban reménykedve, hogy arra fogunk elmenni.

Bár két héttel azelőtt, a prágai Anglo-Skandináv Hotel teraszán azzal váltunk el egymástól, hogy fogom azt a köteg pénzt, amit adott, és véget vetek neked; most itt várt ránk, mert volt egy megérzése, hogy épp arra sétálunk majd el.

Egy percig csak álltam ott, és bámultam rá, ő pedig mintha bocsánatkérően mosolygott volna, mint Hugh Grant, amikor rajtakapják, majd levette sötét szemüvegét. Aztán olyan dianásan, ahogyan mindig is szokta, anélkül, hogy tudna róla, félrebillentette a fejét, és felnézett rám a szempillája mögül, mint egy félénk kiskölyök.

Hát, bummm, ez az, gondoltam; majd akkor és ott elhatároztam magam. Persze az sem nehezítette meg a dolgom, hogy a levegő harangok zúgásával telt meg, amelyek lassan és gyászosan bimbammolva adták tudtunkra, hogy az öregúr elment. Nem voltak ők rossz páros, Diana hercegnő és János Pál; és éreztem,

hogy mellettem állnak. És az apád mellett. És melletted.

Hát ezért vagy most itt velem; egy újabb sznob európai bevándorló, elvált szülők gyermeke, akit félig rokokó, félig kommunista reneszánsz európai fővárosokból hurcoltalak le az olasz tengerpartig egymagam Josefinával, aki vigyáz rád. De itt vagy, és én is itt vagyok; együtt vagyunk.

Két szent ténykedésének gyümölcseként születél meg, akik ott keringtek fölöttem, és gondoskodtak arról, hogy élhess, és elmesélhesd a történeted, amelyet hamarosan le is írok arra az esetre, ha túllőném magam, vagy lezuhanna a gép, mielőtt betöltöd a huszonhármadik, és megejthetjük azt az esti beszélgetést az esküvőd előtti napon a habos-babos gyerekoszobádban.

Itt vagyunk mi ketten együtt, és egyszer majd elmesélem neked, miért kell minden évben azon a napon, amikor a pápa meghalt, kint üldögeálnünk valahol a tömegben, megennünk pár szelet import Snickerst, és felesben megszogatnunk egy palack langyos Perrier ásványvizet.

Arra gondoltam, a pillanatnak emléket állítandó, választhatnám nevedül a János Pál egy női változatát, például azt, hogy Jeannette Pauline (juj!), de túlságosan is szerettelek ahhoz, hogy ilyesmit műveljek veled. A Diana gyönyörű, de én valami különlegeset akartam. Végül arra jutottam, a Milagros az a név, amelyet már akkor kiválasztottam neked, amikor mindössze egy ultrahangkép voltál, jó döntés lenne.

A harangok János Pálért zengtek, ám a pillanat Diana hercegnőnek is szólt, és te voltál az ő első csodájuk.

TREE RIESENER amerikai író nő irodalmi lapokban publikál verseket és novellákat, köztük a *The Evergreen Review*-ban, az *Identity Theory*-ban vagy a *The Belletrist Review*-ban. Írásai orosz és török fordításban is megjelentek. A Philadelphiai Írókonferencia pályázatain három első díjat nyert. Eddig három verseskötete jelent meg. Jelenleg Philadelphióban él.